

Η συζήτηση του πρώτου προϋπολογισμού της Αιρετής Περιφερειακής Αυτοδιοίκησης Κρήτης είναι ιδιαίτερα σημαντική, γιατί προδιαγράφει τον προσανατολισμό του οργάνου, τις προτεραιότητες, αλλά και τον τρόπο επίτευξής τους.

Η συγκυρία είναι ιδιαίτερα δυσμενής, αφού η χώρα βρίσκεται στη δίνη μιας πιθανής χρεοκοπίας, χωρίς συνεννόηση των πολιτικών και κοινωνικών δυνάμεων για τη διέξοδο. Στην οξύτατη κρίση της χώρας μας, μοιάζει με πολεμική συντριβή, συμβάλαμε όλοι, περισσότερο ή λιγότερο, και η Αυτοδιοίκηση. Ο Καλλικράτης, στην περιφερειακή πτυχή του που μας αφορά, καθυστερημένος και ανέτοιμος φιλοδοξεί να απαντήσει στην κρίση στο πεδίο της αυτοδιοίκησης. Ο προϋπολογισμός θα έπρεπε να είναι το βασικό του όπλο.

Η πρόκληση έγκειται στο πως ο κουτσουρεμένος πράγματι προϋπολογισμός, που συντάσσεται με τα ελαφρυντικά, τα αναγνωρίζουμε, των δυσκολιών της πρώτης φοράς, θα έδινε στην κοινωνία το μήνυμα ότι συνειδητοποιήσαμε τα λάθη της αυτοδιοίκησης και υπηρετούμε το στόχο μιας **προγραμματικής και διοικητικής τομής** που θα καταστήσουν την Κρήτη πρότυπη περιφέρεια. Και το επαναλαμβάνω πως η Κρήτη μπορεί, έχει το μέγεθος, την ποιότητα και τους ανθρώπους.

Με αφορμή τον προϋπολογισμό καταθέτω μια εκτίμηση κι ένα ερώτημα.

Η εκτίμηση: Οι λιγοστοί πόροι δεν ήταν ποτέ το κύριο πρόβλημα της Αυτοδιοίκησης. Αυτό ήταν το προσφιλέσ διαχρονικό άλλοθι αποτυχίας των περισσότερων αυτοδιοικητικών. Ούτε

η λειψή απορροφητικότητα των ευρωπαϊκών προγραμμάτων ήταν το μείζον πρόβλημα. Πολύ μεγαλύτερο πρόβλημα ήταν η έλλειψη οράματος και συνεκτικού προγράμματος, η περίσσεια κομματικών εξαρτήσεων, λαϊκιστικών και τοπικιστικών συμπεριφορών, που ακύρωναν κάθε ουσιαστικό διάλογο, κάθε συνεννόηση. Πολύ μεγαλύτερο πρόβλημα ήταν επίσης η κακή εσωτερική οργάνωση, με τα ψυγεία των υπαλλήλων, τις πολιτικές παρεμβάσεις στο έργο της διοίκησης, που κατέληγε σε συμπεριφορές ταυτόχρονα φτωχών και σπάταλων, σε αναποτελεσματικότητα και απαξίωση του αυτοδιοικητικού μηχανισμού. Πολύ μεγαλύτερο πρόβλημα ήταν επίσης η απουσία ελέγχου και αξιολόγησης.

Το ερώτημα: Ο συζητούμενος προϋπολογισμός υπηρετεί αυτή την αναγκαία προγραμματική και διοικητική τομή ή εγγράφεται σε μια αδρανειακή συνέχιση της πεπατημένης των Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων;

Φοβάμαι ότι βρίσκεται πολύ κοντά στην πεπατημένη της γραφειοκρατικής διεκπεραίωσης που μας οδήγησε εδώ. Αντιμετωπίστηκε ως συμμόρφωση με τις τυπικές νόρμες του υπουργείου, του νόμου και των εγκυκλίων, αλλά όχι και με τις ουσιώδεις αυτοδιοικητικές πλευρές αυτών των διατάξεων. Τρία παραδείγματα:

1. Δεν προηγήθηκε η παραμικρή διαβούλευση για τον προϋπολογισμό που προβλέπεται στο άρθρο 3§1 ΚΥΑ 3907/24.1.11

2. Δεν έχει επίσης ακόμη συσταθεί η προβλεπόμενη εντός του πρώτου διμήνου πολυδιαφημισμένη επιτροπή διαβούλευσης της Περιφέρειας που ασφαλώς θα είχε βαρύνουσα γνώμη για τις κατευθύνσεις του προϋπολογισμού, άρθρο 178 Καλλικράτη.

3. Δεν υποβλήθηκε σήμερα παράλληλα με τον προϋπολογισμό, το ετήσιο πρόγραμμα δράσης που θα μας βοηθούσε στην αναγκαία πολιτική συζήτηση και συνεννόηση που ρητά προβλέπεται στο άρθρο 3§1 της ΚΥΑ 3907/24.1.11 (Κατάρτιση και υποβολή προϋπολογισμού των περιφερειών οικονομικού έτους 2011).

Χωρίς όμως πρόγραμμα ετήσιας δράσης η σημερινή συζήτηση κινδυνεύει να ναυαγήσει πελαγοδρομώντας στο πέλαγος των εν πολλοίς και για πολλούς ακατανόητων κωδικών.

Γενικότερα ο τρόπος που τίθεται ο προϋπολογισμός σήμερα δεν κάνει ευκρινές ποιο ποσό αφορά ανελαστικές δαπάνες, ούτε ποια εξοικονόμηση θα μπορούσε ενδεχομένως να επιτευχθεί σ' αυτές, ούτε το κυριότερο ποιο ποσό αφορά σε πολιτικές που εξαρτώνται από μας, για ποιο ποσό μπορούμε να συζητήσουμε και να αποφασίσουμε προτεραιότητες και επιλογές για τις όποιες επείγει να συνεννοηθούμε και για τις οποίες εν τέλει θα κριθούμε.

Στόχος της κριτικής μου η **βελτίωση**, έστω και την τελευταία στιγμή, του προτεινόμενου προϋπολογισμού. Δεν μου αρκεί ένας κριτικός, αντιπολιτευτικός λόγος. Στην κατάσταση που βρισκόμαστε αποδέχομαι δεσμούς συνευθύνης πολλαπλάσιους της ψήφου που δεχτήκαμε. Φιλοδοξώ να συμβάλω να ξεφύγουμε απ' τη γραφειοκρατική διεκπεραίωση, να περάσουμε στην οραματική διαχείριση των πραγμάτων.

Κρατώ απ' την εισήγηση του περιφερειάρχη στην εκτελεστική επιτροπή το εξής παράθυρο:

«Ο φετινός προϋπολογισμός είναι ένας προϋπολογισμός ανάγκης. Είμαστε υποχρεωμένοι, να υλοποιούμε κατά το δυνατόν τα έργα που βρήκαμε συμβασιοποιημένα από τις Ν.Α. και ταυτόχρονα να ξεπληρώσουμε τις υποχρεώσεις μας. Αυτή είναι η προτεραιότητά μας σε αυτή τη φάση και στη συνέχεια μετά από κάποιο χρονικό διάστημα και μετά και την ένταξη (01-07-2011) των υπολοίπων υπαλλήλων στην Περιφέρεια και έχοντας υπόψη μας τα αποτελέσματα του πρώτου εξαμήνου θα δώσουμε το πολιτικό μας στίγμα και τις προτεραιότητές μας με την τροποποίηση ή και την αναμόρφωση του ».

Στο πλαίσιο αυτού του παραθύρου, που δείχνει ότι ο προϋπολογισμός είναι ανοιχτός σε βελτιώσεις καταθέτω τις παρακάτω προτάσεις, κατευθύνσεις.

1. Οργάνωση σ' ένα χρόνο από σήμερα διεθνούς συνεδρίου για την Κρήτη του 21ου αιώνα. Στόχος η παγκρήτια συνεννόηση σ' ένα πρόγραμμα συνεκτικό, ισορροπημένο στο οποίο όλοι μαζί θα συμβαδίσουμε αξιοποιώντας τα πολλαπλά συγκριτικά πλεονεκτήματα του νησιού. Είναι προφανές ότι τα πορίσματα ενός τέτοιου συνεδρίου θα διευκολύνουν ανάλογες μελλοντικές συζητήσεις για τον προϋπολογισμό.
2. Προτεραιότητα στην τήρηση της νομιμότητας. Έλεγχος και αξιολόγηση παντού. Το κόστος της διπλής Κρήτης, άλλης στα χαρτιά και άλλης στην πράξη είναι δυσβάσταχτο, ακυρώνει κάθε σχεδιασμό.
3. Σύσταση Συμβουλίου Συγκρητισμού, μιας άτυπης Γερουσίας από προσωπικότητες της Κρήτης που με το κύρος της θα αμβλύνει τους ανόητους τοπικισμούς και θα προτείνει δρόμους ελπίδας, θα εμπνεύσει και θα εμπλέξει την κρητική κοινωνία σε δράσεις για την αποκατάσταση των βλαβών και την προκοπή του νησιού μας.
4. Προτεραιότητα στην αναβάθμιση της διοίκησης. Συνεννόηση και διακριτοί ρόλοι πολιτικών τεχνοκρατών. Σύγχρονη οργάνωση, αξιοκρατία, διαφάνεια, αποτελεσματικότητα, αξιοποίηση διαδικτύου.
5. Βάρος στις άυλες υποδομές. Δεν κοστίζουν πολύ ενώ είναι απαραίτητα εργαλεία σχεδιασμού. Χωροταξικά σχέδια, πολεοδομικά, δασολόγιο, κτηματολόγιο, φορείς διαχείρισης για περιοχές natura 2000, εφαρμογή ευρωπαϊκών οδηγιών για νερά,

απορρίμματα.

6. Θέσπιση έγκυρου σήματος για τα κρητικά προϊόντα και υπηρεσίες που θα πιστοποιεί ποιότητα, περιβαλλοντική προστασία αλλά και μέριμνα για τον εργαζόμενο.

7. Βάρος στην παραγωγική ανασυγκρότηση του νησιού με αποφασιστική συνδρομή της Περιφέρειας μέσα από τη συνέργεια επαγγελματικών ομάδων και επιστημονικών φορέων με στόχο την διατροφική αυτάρκεια των κατοίκων της Κρήτης, ντόπιων και επισκεπτών με ποιοτικά προϊόντα.

8. Βάρος στην ανάδειξη του πολιτισμικού και οικολογικού θησαυρού της Κρήτης με στόχο να καταστήσουμε το ταξίδι στην Κρήτη παγκόσμια μόδα, πολλαπλό βωμό αναστοχασμού των ευαίσθητων της γης.

9. Συνεργασία με δήμους, κοινωνικούς φορείς, εθελοντές και περιβαλλοντικές οργανώσεις με στόχο να καταστεί η Κρήτη πρωτοπόρος στην εξοικονόμηση και στην ορθολογική διαχείριση των πόρων (ενέργειας, νερού) και των απορριμμάτων.

Η ψήφος μας σήμερα θα κριθεί από τη πολιτική δέσμευση της πλειοψηφίας ότι θα αντιμετωπίσει θετικά τις παραπάνω κατευθύνσεις στην α' αναθεώρηση του προϋπολογισμού εντός του 2011*.

* Συνεκτιμώντας τις διευκρινίσεις που δόθηκαν και τις έκτακτες συνθήκες διαμόρφωσης του προϋπολογισμού ψηφίσαμε παρών

Αντώνης Ανηψητάκης